

De Haenen: meer dan gras alleen

Dat een golfbaan meer is dan een grasveld komt zeker bij het ontwerp van nieuw aan te leggen banen steeds meer naar voren. Bij De Haenen in Teteringen die deze zomer opengaat, is het ontwerp nadrukkelijk gebaseerd op de oorspronkelijke omgeving.

TEKST: MARTIN SMITS – FOTO'S GERARD JOL, MARTIN SMITS

Het clubhuis is nog volop in aanbouw, maar er staat al behoorlijk gras op de eerste greens op De Haenen. Het is januari, zacht weer en regenachtig. Toch heeft het jonge gras op de greens een gele kleur gekregen van de vorst in december. Golfbaanarchitecten Gerard Jol en Michiel van der Vaart doen uit de doeken met welke gedachte de baan is ontworpen. Jan Winter is de hoofdgreenkeeper op De Haenen en schuift

ook aan bij het gesprek. Jan maakt nog een groot deel van de aanleg mee en zal volgens de plannen straks met een vijfkoppig team het dagelijkse onderhoud op De Haenen voor zijn rekening nemen. Hoewel er nog een paar vacatures te vervullen zijn. Best lastig om geschikte mensen te vinden, weten ze ook op De Haenen inmiddels uit ervaring. De baan krijgt het karakter van een verenigingsbaan en wordt straks de thuisbasis van golfclub de

Veel roughs met schrale grond worden op De Haenen niet ingezaaid maar bestrooid met gehakseld heidemaaisel. Rechts een schrale rough van Golfclub De Pan. Zo moet het ook op De Haenen worden.

Het ontwerp van De Haenen is gebaseerd op het cultuurlandschap zoals die er oorspronkelijk uit moet hebben gezien.

Suykerberg die nu nog op de negen holes baan de Suykerberg spelen die straks gesloten wordt.

Oude natuur

Een golfbaan is meer dan alleen gras, stelt Gerard Jol die de filosofie achter het ontwerp kernachtig weergeeft als 'ouderwetse natuur die met lage kosten beheerbaar is'. "Ook wel wat retro jaren dertig", vult zijn collega Michiel van der Vaart hem aan. De totale procedure op De Haenen heeft tien jaar in beslag genomen, maar vorig jaar kon toch eindelijk de schop in de grond. Er is gekozen voor het ontwerp dat Jol Golf Design had ingediend. De baan ligt op de grond van een voormalig klooster tussen een nieuwbouw-wijk en een bosperceel. Het ontwerp is gebaseerd op het oude cultuurlandschap, namelijk een blokverkaveling en de natuur zoals die er in dit gebied oorspronkelijk uit moet hebben gezien. Er worden ook twee historische lanen hersteld. Die lopen dwars door de baan en zijn ook voor het publiek opengesteld. De roughs zijn een overgang van de golfholes naar de natuur in de omgeving. Op De Haenen is dat gemaakt in de vorm van stuifduinen. De grondslag op De Haenen is puur zand en sinds mensenheugenis was het landbouwgrond. Bovenop zwarte voedselrijke grond en onder de bouwvoor geel zand. Behalve op de fairways is de grond rigoureus omgezet om de arme zandgrond boven te krijgen. Die verschraling is op een bestaande baan met een

voedselrijke toplaag anders een moeizame zaak omdat over een reeks van jaren het gras van de roughs moet worden afgevoerd. Een soortgelijke benadering is toegepast op de eveneens nog zeer jonge baan landgoed Bergvliet. In vogelvlucht niet eens zo ver van De Haenen vandaan en van eenzelfde grondslag en ook de vergelijking met De Pan gaat op. Hoewel iedere baan toch steeds een eigen karakter heeft. Op De Haenen is een spectaculair duinenlandschap aangelegd terwijl op Bergvliet bijvoorbeeld de glooiingen veel geleidelijker zijn gemaakt. De keuze voor oude natuur was deels noodzakelijk om bij de provincie de benodigde vergunningen te krijgen en anderzijds ook een keuze om voor de spelers de baan aantrekkelijk te maken. Ook het woord mode komt nog even ter sprake. Smaken verschillen maar het is een bekend gegeven dat de spelers steeds hogere eisen stellen aan een baan en anderzijds een baan zich ook steeds weer moet onderscheiden om spelers te interesseren. En inmiddels is dat meer dan de technische kwaliteit van de greens en fairways maar ook de omgeving waar de baan in ligt.

Heidemaaisel

Schrale grond zoals die van nature aanwezig is, betekent op De Haenen dat de roughs niet worden ingezaaid. Wel zijn grote delen bestrooid met gehakseld heidemaaisel. Want hoewel er verwacht mag worden dat het schrale zand een stuifduinenlandschap op zal

leveren, hoort daar ook een heidebegroeiing bij. Die wordt op die manier een handje geholpen. Om de roughs en semi-roughs zo natuurlijk mogelijk te houden, is er ook gekozen voor een dubbele rij met sproeiers langs de fairway om geen extra groei in de semi-rough te stimuleren. Een enkele rij met ronddraaiende sproeiers kost ruwweg maar de helft, maar ook echte natuur is niet gratis. Daar staan dan straks wel minimale onderhoudskosten tegenover en een rough waar je ook je bal nog een keer kunt vinden. Maar ook visueel een aantrekkelijk landschap om in te spelen. Hoewel dat ook een kwestie is van smaak en die kan verschillen. Ook in de wereld van de greenkeepers. Jan Winter kijkt met veel plezier uit naar alle uitdagingen die de nieuwe baan – letterlijk en figuurlijk – hem te bieden heeft maar hij weet ook dat niet alle greenkeepers dit type baan ziet zitten. Ben je van het type 'mooie bloemen, strakke randen' dan vind je dat op De Haenen alleen wat meer om het clubhuis. Een rondgang op de baan, hoewel nog allemaal erg maagdelijk, geeft een aardig beeld hoe het er uit gaat zien. Mooi of niet mooi, spectaculair is het zeker. 🌱

Gegevens van de baan

Golfbaan	Golfpark De Haenen
Plaatsnaam	Teteringen (Breda)
Land	Nederland
Architect	Jol Golf Design
NGF Status	
Baantype	Heide/ parkbaan
Grondsoort	Zand
Projecttype	Ontwikkeling grote baan
Aantal holes	18
Par	71
Lengte in meters	5.800
Stadium	Aanleg
Aanemer	FL Liebrechts
Beregening	Gebr. Smits
Gras/ bemesting	Prograss
Beplanting	Van den Berk/ Van Helvoort
Aanvang	januari 1997
Verwachte oplevering	januari 2008

www.golfparkdehaenen.nl